

Cinquanta anys del Parc de Bombers de Vilanova; apunts, reptes i una certa incredulitat veïnal

Ara fa tot just cinquanta anys d'aquell 8 de març del 1974, on coincidint amb Sant Joan de Déu, patró dels bombers, s'inaugurà davant dels blocs Esmeralda l'actual Parc de Bombers de la ciutat.

A principis de la dècada dels seixanta, els serveis de bombers de la província visqueren un destacat salt qualitatiu, impulsant la Diputació de Barcelona el Servei Provincial d'Extinció d'Incendis a finals de l'any 1962, que modernitzà radicalment el servei. La Diputació promogué un Pla provincial per establir els parcs de bombers de dotacions i mitjans efectius als municipis capitals de partit judicial. Fins aleshores, el servei de bombers depenia de l'arquitecte municipal, estant els seus efectius del cos a mercè de les ordres directes de l'aparellador municipal, i sent llurs membres actius, personal de la Brigada Municipal d'Obres. Com a col·laboradors immediats, tenien la Policia Local i alhora la resta de companys de la brigada.

En el moment en què la Diputació començà a endreçar el servei i posà sobre la taula la necessitat de disposar d'un millor equipament, l'any 1963 l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú efectuà una crida als veïns d'entre 17 i 45 anys a allistar-se com a bombers voluntaris.

Passada aquesta sort d'etapa fundacional i d'endreça, el 16 de març del 1964 s'inaugurà de la mà de l'alcalde Ferrer i Pi el nou Parc de Bombers del carrer Escolapis, disposant de nous equips, d'un cotxe tanc i d'un tot terreny. L'encarregat del servei seria en Ramon Llaó, i el cap local el mateix alcalde. Durant el primer any de vida del servei, es van fer unes 140 intervencions, la majoria a la vila i a la comarca -on també es donava servei-, però també en municipis del Baix Llobregat.

A inicis de l'any 1970, la Diputació manifestà que els edificis que acollien els parcs, no reunien les condicions adients per a dur a terme les tasques necessàries. Així, es començaren a redactar projectes per la construcció de vint-i-tres parcs a la província, incloent-hi Vilanova i la Geltrú. Llavors, el Ple del 24 de novembre de 1971, acordarà cedir en propietat a la Diputació de Barcelona uns terrenys a l'avinguda de Francesc Macià, aleshores General Yagüe, probablement a partir de les cessions que Construccions Fort-Parés, la constructora dels blocs Esmeralda va fer en el seu dia. Durant una llarga temporada, hi hagué un rètol al barri, on deia *Terreno cedido para el nuevo Parque de Bomberos de la Diputación*, enmig d'una certa incredulitat veïnal respecte a la futura obra, i finalment, al darrer trimestre de l'any 1973 començaren els treballs, que s'havien endarrerit en quedar deserta la primera licitació feta per la Diputació. I el nou -i actual- Parc veié finalment la llum el 8 de març del 1974. La cerimònia d'inauguració la presidiren l'alcalde Miquel Benavent i el president de la Comissió d'Incendis de la Diputació Provincial de Barcelona. Els actes començaren a la plaça de la Vila, aleshores *Plaza del 18 de Julio*, amb un acte que agrupà diverses unitats i vehicles de la comarca, per desfilar seguidament fins al nou Parc, que després de diversos parlaments, seria beneït per mossèn Escala Mitjans. El Parc es construí en un solar d'uns 3.000 metres quadrats, ocupant-ne l'edifici uns 700, entre garatge, dependències, taller i magatzem. Al pati s'hi faria una pista poliesportiva, una torre d'alçada i un pou de pràctiques. El cost del Parc seria de 6 milions de pessetes, al que caldria sumar-hi 10,5 milions addicionals per a la flota de vehicles.

El Parc de Bombers s'integraria ràpidament al barri, fent-se'l seu les veïnes i veïns, en el que ja en aquells anys, era una mena de gran família veïnal. El Parc i els bombers entrarien aleshores a formar part de l'imaginari col·lectiu del barri, participant en les primeres festes que organitzaria l'aleshores AV Esmeralda i que es reinventaria en AV Molí de Vent poc després. Avui en dia, en converses de carrer, el veïnat més veterà cita múltiples anècdotes amb els bombers. No deixa de sorprendre que la gran majoria d'aquests empleats públics tinguessin sobrenoms entranyables i que dècades després la gent encara recordi amb un vell bell nostàlgic somriure. El *nucli dur* del barri admet avui que eren uns altres temps, i que aquesta cohesió i vincle amb els bombers i el Parc s'ha malauradament anat dissipant, i és que tot ha canviat.

El 9 de maig de 2022, el Ple municipal aprovà per unanimitat cedir a la Generalitat de Catalunya el domini de 12.000 metres quadrats, a tocar de la Ronda Europa, on s'instal·len els circs. En aquest terreny hi ha d'anar també, a banda del nou Parc de Bombers, la nova prefectura de Policia Local. Aquesta sol·licitud la va fer la mateixa Generalitat, que se suposa ja estava preparant una dotació econòmica per construir un nou Parc, ja que l'equipament actual del Molí de Vent, no està dimensionat pels serveis que està donant. Calgué, per tant, fer una cessió per poder accelerar aquesta construcció. Si en cinc anys d'ençà de la cessió, la Generalitat no materialitza el projecte, la llei preveu que la titularitat dels terrenys tornaria al municipi. Doncs ja en queden poc més de tres, no?

Al Pressupost de la Generalitat d'enguany, la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments que compta amb un pressupost de 302 milions d'euros i depenent del Departament d'Interior, contempla iniciar les obres dels nous parcs de bombers de Tarragona i Terrassa, ambdós amb entre quatre i sis anys de retard, i que s'acabarien el 2026. En cap cas s'esmenta a hores d'ara el Parc de Vilanova i la Geltrú. Consegüentment, si hem de dependre, en el millor dels casos del pressupost del 2025, ens quedarien ja només dos anys. El nou equipament hauria d'acollir un grup especialista

en incendis forestals, el Grup d'actuacions forestals, GRAF. Paral·lelament, es preveu disposar d'una embarcació per fer salvament marítim a l'hivern i a les nits d'estiu.

Al barri de tant en tant, en converses a les *plaçoles* entre blocs, a la porta dels comerços, o als cafès de l'avinguda Francesc Macià, es comenta que els bombers es mudaran; sempre envoltades d'una certa incredulitat. La població del sector Esmeralda i dels blocs de pisos que l'envolten s'ha envellit molt, i hi ha qui somnia de veure al Parc de Bombers un equipament polivalent de barri o de ciutat, on pugui encabir, per exemple, un centre de dia que compti amb activitats per la gent gran. Si el dia de demà, els bombers marxen, cal saber que l'equipament i el terreny són titularitat de la Generalitat, ja que fa més de trenta anys que en fan un ús idèntic, concretament des del 1980 quan es crearia la prèviament esmentada Direcció General, sota la batuta del Departament de Governació. Per tant, o bé la Generalitat li dona un ús, o bé el cedeix a la ciutat perquè pugui fer-se un equipament col·lectiu i polivalent, del qual caldrà fer un ampli procés participatiu per definir-ne els usos.

Evitem potser posar el carro davant dels bous; ara cal dialogar, i si cal exigir amb el Departament d'Interior perquè compleixi amb llurs compromisos, insistint als representants polítics del Parlament i al govern de la Generalitat, amb l'objectiu de què es doni aviat gènesi al nou Parc de Bombers, els trenta-cinc companys i companyes del cos requereixen un equipament adaptat a les necessitats reals del seu servei, així com ho mereix una ciutat que voreja els setanta mil habitants.

En acabat, ja debatrem què en fem de l'actual Parc per donar resposta a les peticions veïnals de disposar d'equipaments de barri. Però avui toca felicitar els nostres bombers pels seus cinquanta anys; marxin o no del barri, el sòlid vincle emocional que amb el veïnat tenen romandrà.

Marc Segarra

Portaveu de Transformem VNG a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú